

Αιτιολογικές προτάσεις

- Οι αιτιολογικές προτάσεις είναι δευτερεύουσες προτάσεις που φανερώνουν την **αιτία** μιας πράξης, δηλαδή με άλλα το γιατί, για ποιο λόγο συνέβη μια πράξη.
- **Εισάγονται** με τους αιτιολογικούς συνδέσμους: **γιατί, διότι, αφού, επειδή, καθώς** και με τις φράσεις: **μια και, μια που**.
π.χ. Τον τιμώρησαν αυστηρά γιατί έκανε ζημιά. (αιτιολογική πρόταση)
Σήμερα μπορείς να σχολάσεις νωρίτερα μια που δεν έχουμε πολλή δουλειά. (αιτιολογική πρόταση)
- **Προσοχή:** Δεν πρέπει να μπερδεύουμε τις αιτιολογικές προτάσεις που αρχίζουν με το **γιατί** με τις πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις που αρχίζουν με το **γιατί**. Θυμάμαι ότι πλάγιες ερωτηματικές είναι οι προτάσεις που μεταφέρουν τα λόγια ή την ερώτηση κάποιου άλλου.
π.χ. Έχει πονόλαιμο γιατί έπινε πολύ παγωμένο νερό. (αιτιολογική πρόταση).
Τον ρώτησα γιατί είναι τόσο αγενής τον τελευταίο καιρό. (πλάγια ερωτηματική πρόταση).

Ασκήσεις

1. Να υπογραμμίσεις τις αιτιολογικές προτάσεις στις παρακάτω προτάσεις.

- α. Δε μιλάμε ο ένας στον άλλο, γιατί είμαστε τσακωμένοι.
- β. Έφυγα νωρίτερα από τη δουλειά επειδή είχα πυρετό.
- γ. Δεν έλυσα όλες τις ασκήσεις διότι δεν πρόλαβα.
- δ. Αφού το λες εσύ θα σε εμπιστευτώ.
- ε. Στενοχωρήθηκε μια που δεν πήγε στο πάρτι.
- στ. Δεν τους επέτρεψαν την είσοδο στην αίθουσα καθώς ήρθαν καθυστερημένα.
- ζ. Απόψε θα μείνεις στο σπίτι μας μια και έχασες τα κλειδιά σου.

2. Να ξαναγράψεις τις παρακάτω προτάσεις αντικαθιστώντας τις έντονα γραμμένες φράσεις με αιτιολογικές προτάσεις.

- α. Η Γεωργία είναι κουρασμένη **από την πολλή δουλειά.**

Η Γεωργία είναι κουρασμένη **επειδή δουλεύει πολύ.**

β. Ο Κώστας δεν μίλησε **από ντροπή.**

γ. Οι δρόμοι πλημμύρισαν **λόγω της βροχής.**

δ. **Από τη βιασύνη μου** ξέχασα τα κλειδιά στο γραφείο.

ε. Στενοχωρηθήκαμε όλοι μας **για την ήττα της ομάδας μας.**

---

3. Να γράψεις μέσα στις παρενθέσεις αν οι προτάσεις που εισάγονται με το **γιατί** είναι αιτιολογικές ή πλάγιες ερωτηματικές.

α. Η Κατερίνα έκλαιγε γιατί χάλασε το ποδήλατο της. (.....)

β. Τον ρώτησα γιατί έφυγε ξαφνικά από τη γιορτή. (.....)

γ. Όλοι αναρωτήθηκαν γιατί έλειπε τόσο καιρό από το σχολείο. (.....)

δ. Έτρεχε να προλάβει το λεωφορείο γιατί είχε αργήσει για τη δουλειά.
(.....)

ε. Θέλω να μάθω γιατί δεν θα 'ρθεις στην εκδρομή. (.....)

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

Οι καταλήξεις των ρημάτων -τε ή -ται και -με ή -μαι.

- Ένα ρήμα έχει κατάληξη **-τε** όταν βρίσκεται στο β' πληθυντικό πρόσωπο (**εσείς**) της ενεργητικής φωνής.
π.χ. *Εσείς ντύνεστε*
- Αντίθετα, ένα ρήμα έχει κατάληξη **-ται** όταν βρίσκεται γ' ενικό πρόσωπο (**αυτός, αυτή, αυτό**) της παθητικής φωνής.
π.χ. *Αυτός ντύνεται*
- Ένα ρήμα έχει κατάληξη **-με** όταν βρίσκεται στο α' πληθυντικό πρόσωπο (**εμείς**) της ενεργητικής φωνής.
π.χ. *Εμείς ντύνουμε*
- Αντίθετα, ένα ρήμα έχει κατάληξη **-μαι** όταν βρίσκεται στο α' πληθυντικό πρόσωπο (**εγώ**) της παθητικής φωνής.
π.χ. *Εγώ ντύνομαι.*

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσεις τα κενά με **ε ή αι**.

- α. Χαίρομ... τόσο που ήρθατ.... να μας επισκεφτείτ....
- β. Η κοπέλα που βλέπετ.... να στέκετ.... δίπλα στην πόρτα είναι η αδερφή μου.
- γ. Στο σχολείο μαθαίνουμ.... για τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας.
- δ. Δε γίνετ..... να φωνάζετ..... και να μαλώνετ..... τις ώρες κοινής ησυχίας γιατί η γιαγιά ξεκουράζετ.....
- ε. Εσείς τι ελπίζετ..... ότι θα πετύχετ..... με αυτό το σχέδιο;
- στ. Το σπίτι φαίνετ..... από μακριά.
- ζ. Απαγορεύετ..... να καπνίζετ..... μέσα στην αίθουσα.
- η. Κάθε πρωί σηκώνετ....., πλένετ....., ντύνετ.... και ξεκινάει για το σχολείο.
- θ. Πρέπει να πλένετ..... τα χέρια σας τακτικά.

2. Να διαγράψεις το ρήμα που είναι λάθος γραμμένο.

- α. Τι σχεδιάζετε/σχεδιάζεται να κάνετε/κάνεται το καλοκαίρι;
- β. Ξέρετε/ξέρεται αν αυτό το σπίτι πωλείτε/πωλείται;
- γ. Δεν επιτρέπετε/επιτρέπεται να γράφετε/γράφεται στα θρανία σας.
- δ. Μην ανησυχείτε/ανησυχείται γιατί η διαφορά στο χρώμα δεν φαίνετ/φαίνεται.
- ε. Δεν προσέχετε/προσέχεται καθόλου και ο δάσκαλος εκνευρίζετ/εκνευρίζεται.